

HANGON LINTUASEMAN VUOSIKERTOMUS 2023

Teksti **Aki Aintila**

Haliaksen toiminta jatkui vuonna 2023 aktiivisena. Toiminnan painopisteitä olivat muuttokausien kattava havainnointi- ja rengastustoiminta, nuorisotyö ja retkitoiminta, sekä aseman toimintaedellytysten kehittäminen. Haliaksen lintuvuosi muistetaan massiivisesta kuusitiaisvaelluksesta, kurkien hienosta kevätesiintymisestä sekä harvinaisuuksista. Haliaksen ensimmäinen suula havaittiin elokuussa ja Suomen neljäs vaaleakiitäjä marraskuussa. Lähes yhtenäinen rengastus järjestettiin syyskaudelle 24.7.–12.11. ja asemalla työskenteli jopa 114 eri havainnoijaa. Vuoden aikana järjestettiin yhteensä yli viisikymmentä opastettua linturetkeä ja yleisökierrosta.

Uuosi 2023 oli Haliaksen 45. toimintavuosi. Asemalla oli vähintään yksi havainnoija yhteensä 295 vuorokautena, vuoden aikana asemalla vieraili yhteensä jopa 114 havainnoijaa ja rengastajaa sekä neljä vieraillemaa toimittajaa. Pitkäaikaishavainnoijana työskenteli **Aki Aintila** (kevät 102 vrk ja syys 126 vrk), kevätkaudella (1.1.–30.6.) muita akviisia havainnoijia olivat **Juho Tirkkonen** (64 vrk), **Pyry Laurikka** (38 vrk), **Ahti Ihonen** (27 vrk), **Alexi Mikola** (21 vrk) ja **Pekka Hänninen** (19 vrk). Syyskauden aktiivisimpia retkeilijöitä olivat Juho Tirkkonen (55 vrk), Ahti Ihonen (44 vrk), Pyry Laurikka (39 vrk), **Petri Puolakka** (19 vrk), **Antti Miettunen-Nordström** (19 vrk) ja **Tomas Swahn** (16 vrk).

Vuoden 2023 asemanhoitajina toimivat **Kari Soilevaara**, **Jari Laitasalo** (vuoden loppuun asti) ja Aki Aintila. Haliastoimikunnan puheenjohtajana toimi **Ina Tirri**, toimikuntaan kuuluivat puheenjohtajan ja asemanhoitajien lisäksi Pekka Hänninen, Pyry Laurikka, **Valteri Lehto**, Antti Miettunen-Nord-

ström, **Risto Nevanlinna**, **Vilma Niskanen**, **Ossi Tahvonen** ja **Kaisa Välimäki**. Toimikunta kokoontui vuoden aikana useita kertoja, ja vuosikokousta lukuun ottamatta kokoukset järjestettiin etänä. Toiminnan kehittämisen pohjana oli aseman kehittämissuunnitelma vuosille 2019–2028 (Lehikoinen ym. 2019).

Metsähallituksen kanssa yhteistyötä jatkettiin entiseen tapaan. Lintuasema-alueen vuokra maksettiin sopimuksen mukaisina palveluina eli luonnonhoitotöinä, pesimälinnustolaskennoilla ja luonnonsuojelualueen rauhoitusmääräysten valvonnalla. Metsähallituksen luonnonhoitotyöt jatkuivat Gäsörsvikeniin hoitoniityllä ja alueella laidunsi kesän sekä syksyn aikana itäsuomenkarjaa. Haliasaktiivit ahkeroinivat kesätal-koissa 28.–30.7., jolloin tärkeimpiä projekteja olivat luonnonhoitotyöt, havainnointinäkyvyyden parantaminen ja verkolinjojen kunnostaminen. Asemalla oli vuoden aikana kolme TET-harjoittelijaa: Ahti Ihonen 27.–31.3., **Niko Aarnio** 2.–6.10. ja **Aatos Nyberg** 23.–27.10. Juho Tirkkonen suoritti asemalla luonto-

ohjaajan opintoihin kuuluvan opastus-harjoittelun huhti–toukokuun aikana.

HALIAKSEN LINTUVUOSI 2023

Haliaksella havaittiin vuonna 2023 yhteensä 227 lintulajia, joista kevätkaudella 1.1.–30.6. 206 lajia ja syyskaudella 1.7.–31.12. yhteensä 212 lajia. Kevään yhtenäinen havainnointi alkoi 27.2. ja päättyi 16.6. Syksyn yhtenäinen havainnointi alkoi puolestaan 20.7. ja päättyi 21.11. Syyskaudelle järjestettiin lähes yhtenäinen rengastus heinäkuun lopulta marraskuun alkuun, mistä kiitos aktiivisille rengastajille!

Kevätkausi

Loppupalven aikana Haliaksella retkeiltiin melko aktiivisesti ja muutamia mielenkiintoisia talvihavaintoja kertyi. Aseman alueella viihtyi paikallinen luotokirvinen 29.12.–15.2., merisirrejä havaittiin useana päivänä ja enimmillään kuusi yksilöä. Alkukevään aikaisia muuttajia olivat töyhtöhyppä 3.3., merihanhi 7.3., ristosorsa 13.3., kulorastas 15.3., västäräkki 22.3., sekä meriharakka, tiltalti ja

Hangon lintuasemalla rengastetut linnut vuonna 2023

LAJI	RENGASTUKSIA
Kuusitiainen	8901
Hippiäinen	2079
Sinitiainen	1335
Talitiainen	954
Urpiainen	567
Punarinta	250
Pyrstötiainen	227
Hernekerttu	174
Pajulintu	153
Punatulkku	135
Varpushaukka	134
Hömötiainen	101
Puukiipijä	84
Pensaskerttu	82
Mustapääkerttu	70
Käpytikka	63
Peukaloinen	55
Peippo	53
Tiltalti	51
Pikkuarvunen	49
Mustarastas	48
Suosirri ssp. alpina	44
Tilhi	42
Vihervarpunen	41
Lehtokerttu	36
Kirjosieppo	31
Viherpeippo	19
Pähkinänakkeli	18
Pähkinähakki	16
Leppälintu	16
Satakieli	15
Laulurastas	15
Kultarinta	14
Helmipöllö	13
Harmaasieppo	13
Luhtakerttunen	12
Sarvipöllö	12
Palokärki	11
Rautiainen	11
Tundrahurpianen	10
Pikkutikka	10
Jänkäkurppa	9
Liro	9
Harmaapäätikka	8
Rytikerttunen	7
Metsäkirvinen	7
Närhi	7
Västääräkki	7

LAJI	RENGASTUKSIA
Räkättirastas	7
Haarapääsky	6
Punakylkirastas	6
Kulorastas	6
Ruokokerttunen	5
Järripeippo	5
Sirittäjä	5
Lehtokurppa	5
Lehtopöllö	5
Tylli	4
Töyhtötiainen	4
Niittykirvinen	3
Suopöllö	3
Kehräjä	3
Sepelkyhky	3
Valkoselkätikka	3
Keltasirkku	3
Pikkulepinkäinen	3
Pensastasku	3
Varis	2
Isokäpylintu	2
Suokukko	2
Tulipäähippiäinen	2
Kottarainen	2
Hiiripöllö	2
Kirjokerttu	2
Kanahaukka	1
Viitakerttunen	1
Pikkukultarinta	1
Kiuru	1
Kesykyhky	1
Korppi	1
Laulujoutsen	1
Pajusirkku	1
Ampuhaukka	1
Tuulihaukka	1
Taivaanvuohi	1
Varpuspöllö	1
Merikotka	1
Isolepinkäinen	1
Pikkukäpylintu	1
Kangaskiuru	1
Keltavästäräkki	1
Kivitasku	1
Punajalkaviklo	1
Yhteensä	16133

Haliaksen vuosi muistetaan erityisesti **kuusitiaisten** *Periparus ater* massiivisesta vaelluksesta.
© **Juho Tirkkonen**

suopöllö 24.3. Maaliskuun puoliväliin osui mielenkiintoinen pikkulokkien invaasio, yleensä laji on loppupalvesta ja alkukevästä hyvin harvalukuinen Suomessa ja Haliakseltakin on vain kaksi aikaisempaa maaliskuista havaintoa. Aikavälillä 16.3.–21.3. Haliaksella havaittiin yhteensä 14 pikkulokkia, enimmäislään 8 muuttavaa 18.3.

Kevään eteneminen tyssäsi maaliskuun lopussa voimakkaaseen takatalveen, joka ajoi lintuja runsain määrin pakomuutolle. 26.3. laskettiin töyhtöhyppiä 3 024m (uusi aseman muuttoennätys), 27.3. 1 346 punakylkirastasta, 371 mustarastasta, 1 162 kiurua ja 17 kangaskiurua. Kevätmuuton vastainen virtaus jatkui huhtikuun 5. päivään asti. Kelit panttasivat haahkojen päämuuttoa, mutta muutaman päivän aikana nähtiin hienoa menoa: 6.4. laskettiin 7 595 muuttavaa ja seuraavana päivänä 7.4. 7 576 muuttavaa haahkaa. Tundrahanhien uusi kevätmuuttoennätys laskettiin 7.4. (1 282m).

Huhtikuussa Haliaksella nähtiin ennätysellisesti kurkia. 9.4. alkaen

muuttosäät ja tuulensunnat olivat optimaalisia kurkimuuton näkemiseen Hangossa ja päämuutto kulki seuraavasti: 9.4. 8 079m, 10.4. 9 926m, 11.4. 9 368m ja 12.4. vielä 3 397m. Kevään kokonaissummaksi laskettiin yli 37 000 kurkea, eli hieman enemmän kuin edellisen vuoden syksynä! Seuraavana kohokohdantana oli kuovien uusi muuttoennätys. 23.4. laskettiin 1 715m kuovia, niiden lisäksi 412 meriharakkaa ja 1 188 määrätämätöntä isoa kahlaajaa, jolloin päivän kokonaissumma nousi yli kolmeen tuhanteen kahlaajaan.

Toukokuun alussa nähtiin lisää hienoja kahlaajamuuttoja, 8.5. laskettiin meriharakoita 324m 30p, punakuireja 775m, pikkukuoveja 236m, sekä 9.5. punakuireja 677m. Kevään suurin yhden päivän lajimäärä saavutettiin 8.5. 113 lajilla. Myöhemmin toukokuussa nautittiin hienoista kuikkamuutoista, mm. 14.5. laskettiin 610m kuikkaa, 17.5. 1 540m kuikkalintua, sekä 19.5. 647m ja 26.5. 465m kuikkalintua. Sepelhanhilla nähtiin kevään paras muutto 28.5. (5 365m) ja 21.5. vesipääskyt yllättivät 28 yksilön muutolla. Kesäkuun alussa näh-

6. lokakuuta, aamun eka verkkokierros ja kolme **pähkinänakkelia** *Sitta europaea* linjaverkoissa! © **Juho Tirkkonen**

"Pieniä vihreitä" nähtiin vähän, syksyn ainoa **taigaunilintu** *Phylloscopus inornatus* viihtyi luontopolun varrella 18.-22.10. © **Juho Tirkkonen**
Käpytikoilla *Dendrocopos major* nähtiin suurin vaellus sitten syksyn 2000: parhaana päivänä muutti yli 900 lintua. © **Aki Aintila**

tiin vielä hienoja pilkkasiipimuuttoja, 10.6. 326m ja 12.6. 289m.

Tulliniemen alueen pesimälinnustoa seurattiin vesilintujen poikuelaskennoilla, harvalukuisten lajien reviiirkartoituksilla sekä Uddskatanin läpi kulkevalla linjalaskennalla. Kultarinta pesi alueella yhdeksän reviiirin voimin, sen sijaan pajulintujen reviiirimäärät olivat poikkeuksellisen alhaisia. Harvalukuisista lajeista reviiiri havaittiin pikkutikalla, pensastaskulla, pikkusiepolla ja isokäpylinnalla. Tulliniemen saaristossa reviiiriä pitivät kaksi paria ristisorsia, lapasorsalla ja tukkasotkalla havaittiin kaksi poikuetta, lisäksi laulujoutsen pesi onnistuneesti ensimmäisen kerran aseman alueella Uddfladanin Uddgrundetilla.

Syyskausi

Haliaksen syyskausi käynnistyy toden teolla elokuun puolivälin jälkeen, metsäkivisten ja keltävästäräkkien muutoilla.

Metsäkivisiä laskettiin parhaina päivinä muutamia tuhansia lintuja (18.8. 1 613m, 21.8. 2 091m ja 25.8. 3 053m), keltävästäräkin parhaat summat ylsivät yli seitsemäsadan linnun (18.8. 702m ja 25.8. 786m). Varpushaukkojen ensimmäinen huippupäivät osuivat elokuun loppuun (26.8. 347m), mutta epävakaisten säiden takia nuorten lintujen päämuutto venyi reilusti syyskuun puolelle (7.9. 415m ja 8.9. 622m). Hyviä varpushaukkasummia nähtiin myöhemminkin syksyllä, mm. 22.9. 345m, 26.9. 326m ja 3.10. 187m.

Syyskuun puolivälistä alkaen Haliaksella nautittiin eepisistä lintupäivistä. Kurkien osalta syksy jäi suhteellisen vaisuksi (parhaat päivät 14.9. 5 577m, 1.10. 7 677m ja 5.10. 4 177m), mutta näyttäviä pikkulintumuuttoja nähtiin runsaasti. Haliaksen kaikkien aikojen runsaslukuisinta muuttopäivää todistettiin 22.9., kun bunkkerilta käsin laskettiin yli 141 000 peippoja ja 47 000

vihervarpusta. Päivän kokonaissumma nousi yli 220 000 pikkulintuun! Peipon edellinen muuttoennätys ylittyi noin 90 000 linnulla ja vihervarpusen noin 20 000 linnulla.

Syksyn kuusitiaisrynnistyksestä kerrotaan vaelluslinnut-otsikon alla. Talitiaisten ja sinitaisten määrät olivat melko tavanomaisia, sinitiaisen huiput ylsivät useisiin tuhansiin lintuihin (2.10. 3 668m, 3.10. 5 790m ja 13.10. 4 178m), talitiaisten summat jäivät hieman vaisuimmiksi (3.10. 3 081m, 5.10. 1 262m ja 13.10. 2 563m). Hippiäisillä laskettiin uusi muuttoennätys, kun 5.10. havaittiin 2 721 muuttavaa yksilöä. Kangaskiuruja havaittiin hyviä määriä ja syksyn huippupäivänä 13.10. ynnättiin 113 kangaskiurua. Lokakuun jälkipuoliskon kylmänpurkaus ajoi liikkeelle rastaita ja 17.10. kirjattiin yömuutolla 1 261 punakylkirastasta sekä 962 mustarastasta.

Vaelluslinnut

Vaelluslintujen syksy oli hurja, usealla lajilla tavattiin poikkeuksellisen hieno esiintyminen ja kuusitiaisien suurvaellus sai kansainvälistäkin mediahuomiota. Syksy alkoi käpytikkojen vaelluksella, ja vaikka Haliaksella ei ylletä länsirannikon summiin, niin 6.8. sopiva itätuuli työnsi niemenkärkeen 922 muuttavaa käpytikkaa. Määrä on toiseksi suurin käpytikkamuutto Haliakselta. Pikkukäpylintuja laskettiin hyviä määriä sekä alku- että loppusyksystä: 7.8. 207m ja

Halias on uusien rengastajien koulutusasema ja useat nuorisoretikille osallistuneet innostuvat harjoittelusta nopeasti. © **Aki Aintila**

9.8. 205m sekä 10.10. 389m, 13.10. 730m ja 15.10. 411m.

Käpytikkojen jälkeen vaelluslintujen syksyä jatkoivat pähkinähakit, joilla myös todettiin yksi Haliaksen historian hienoimmista vaelluksista. Hakkivaellus käynnistyi elokuussa, parempia summia nähtiin syyskuun alkupuoliskolla (6.9. 82m ja 14.9. 103m) ja vaellus huipentui syyskuun lopussa (25.9. 141m ja 27.9. 121m). Palokärkiä nähtiin myös hyviä määriä, mm. 15.9. 1p 20m ja 18.9. 14m. Syys-lokakuun vaihteessa nähtiin myös komeita närhimuuttoa, kun 28.9. laskettiin 293, 29.9. 503 ja 2.10. 423 muuttavaa närheä.

Suomen neljäs **vaaleakiitäjä** oli yksi lintuvuoden kohokohdista. © Aki Aintila

Syyskuun alussa Joensuusta ilmoitettiin hyviä määriä kuusitiaisia, joiden perusteella Haliakselle ennakoitiin huipuvuotta. Hangossa vaellus alkoi toden teolla 14.9. 5 577 kuusitiaisen päiväsummalla. Edellistä Suomenennätystä hätyyteltiin jo seuraavana päivänä 9 156 kuusitiaisen muutolla, mutta ennennäkemätön rynnistys alkoi joitakin päiviä myöhemmin. 21.9. tiaismuutolle optimaalisessa säässä laskettiin huimat 26 546 muuttavaa kuusitiaista! Seuraavana päivänä peippomuuton yhteydessä ehdittiin kirjata yli 15 000 kuusitiaista. Tämän ensimmäisen aallon jälkeen saatin pari valipäivää, jonka jälkeen vaellus jatkui entistä intensiivisempänä. 24.9. tiaisia riitti seuraavaan ennätysmuuttoon ja edellinen ennätys ylitettiin komeasti, päivän summaksi laskettiin 31 092 kuusitiaista. Ja uusi ennätys saatiin heti perään, 25.9. laskettiin 36 563 kuusitiaista! Seuraavatkin päivät olivat melkoista haipakkaa: 26.9. kirjattiin 15 514m, 27.9. 18 755m, 28.9. 8 345m ja 29.9. 18 198m.

Syyskuun viimeisenä päivänä muutto oli huonon sään takia jumissa. Keli ilmeisesti patosi lintuja, sillä lokakuun ensimmäisenä päivänä Haliakselle saapui syksyn suurin tiaispulssi. Muuton intensiivisimmän vaiheen aikana lintuja saapui yhtenäisenä virtana niemenkärkeen ja kuusitiaisten korkeat äänet olivat hallitsevin osa äänimaisemaa. Navakassa vastatuulella linnut nousivat kärjen viimeisistä puista suurina, pallomaisina ja sihisvinä parvina korkealle taivaalle. Uudeksi ennätysmuutoksi kirjattiin 69 379 kuusitiaista! Tämän jälkeen vaellus alkoi hiipua. 2.10. laskettiin vielä reilut 8 200 ja 3.10. 6 900 kuusitaista, jonka jälkeen määrät alkoivat merkittävästi vähenemään. Kauden kokonaisuus ylisi yli 282 000 kuusitiaiseen, edellinen muuttoennätys (19.9.2009 9 759m) ylitettiin kahdeksana päivänä.

Vaelluslintusyksy jatkui pähkinänakkeleilla, joilla myös todettiin yksi Haliaksen historian hienoimmista syksyistä. Yksittäisiä lintuja löydettiin syyskuun jälkipuoliskolla ja useamman yksilön summiin päästiin lokakuun alussa, 2.10. havaittiin seitsemän ja 3.10. jo 21 nakkelia! Parhaimmat päivät osuivat

Mustarastaita *Turdus merula* havaittiin ennätysellisiä määriä sekä keväällä että syksyllä. © **Aki Aintila**

Nuoria **kirjokertuja** *Sylvia nisoria* rengastettiin syksyn aikana kaksi yksilöä. © **Aki Aintila**

Vuorihemppoja *Carduelis flavirostris* havaitaan Haliaksella alkukevästä ja loppusyksystä, tämä yksilö viihtyi kahden muun kanssa paikallisena Gåsörsuddenin särkällä 30.3. © **Aki Aintila**

heti perään, 3.10. laskettiin 30 muuttavaa ja 6.10. jopa 33 muuttavaa pähkinä-nakkeliä. Tämän jälkeen nakkeleiden määrät hieman laskivat, mutta hyviä päiviä nähtiin myöhemminkin loka-kuussa: 9.10. 2p 10m, 13.10. 18m, 16.10. 1p 11m, 17.10. 1p 18m ja 18.10. 2p 10m.

Palokärkien lisäksi myös muita tikkoja nähtiin mukavasti. Pikkutikkoja laskettiin 17.10. 9m, valkoselkätikasta kertyi havaintoja 18 eri päivältä ja enimmäkseen 17.10. 6m ja 20.10. 4m. Pohjantikkoja havaittiin syksyn aikana kolme yksilöä. Pöllöjä liikkui kohtuullisia määriä, mutta millään lajilla ei todettu poikkeuksellisen suurta vaellusta. Hiiripöllö havaittiin kahdesti.

Harvinaisuudet

Kevätkauden harvinaisimmat havainnot olivat 26.5. pohjoiseen muuttanut juhlapukuinen amerikanjääkuikka (aseman viides havainto), valkoposkihanhien mukana muuttaneet kaksi punakaulahanhea 20.5. (aseman kuudes havainto) ja Uddskatanin tuntumaan saapunut isohaarahaukka 26.3. (myös aseman kuudes

havainto). Aseman kahdeksas pikkukul-
tarinta lauloi niemenkärjessä 15.6., mehi-
läissyöjä havaittiin 20.5., jääkuikka 12.5.,
kuuden kattohaikaran parvi ja naaras
niittysuohaukka 15.5., sekä vasta toinen
keväinen tulipäähippiäinen 4.5.

Avosetteja havaittiin taas runsaasti:
24.3. 1m, 25.3. 1p, 9.4. 4m, ja 23.4. 1m 1p.
Riuttatiira havaittiin kolmesti, kyhmy-
haahka viidesti, virtavästäräkki ja sitruu-
navästäräkki kolmesti. Keltahemposta
kertyi jopa kahdeksan havaintoa (mm.
kolmen linnun parvi p 1.5.), kevätkauden
lajilistaan kirjattiin myös alliaahka,
pikkukajava, pussitiainen, kirjokerttu ja
vuorihemppo.

Syyskausi alkoi harvinaisuuksien
kannalta erinomaisesti, kun 4.8. Uddskatanin
lounaispuoleiselta merialueelta
löytyi suula – kauan odotettu uusi (317.)
laji Haliakselle! Toinen superharvinaisuus
saatiin marraskuun alussa, kun
Uddskatanin länsikärjen tuntumasta löy-
tyi vaaleakiitäjä 6.11. Havainto oli Suo-
men neljäs ja aseman toinen, Suomen
ensimmäinen vaaleakiitäjä löytyi Haliak-
selta 24.10.2004. Muita syksyn kohokoh-
tia olivat aseman viides pikkukiljukotka
18.9., aseman kuudes tunturihaukka
22.10.–1.11., aseman neljäs ja Tringan alu-
een yhdeksäs taigakirvinen 11.–12.11.,
Haliaksen kahdeksas ruskounilintu 11.–
13.11., sekä Tringan myöhäisyssennätystä
sivunnut mustahaikara 24.9.

Syyskauden riuttatiirahavainnot
keskittyivät heinä–elokuun vaihteeseen,

mm. 23.7. nähtiin 2p, 28.7. 1p ja 2m, sekä
1.8. 4m. Tulipäähippiäinen havaittiin
kolmena päivänä ja virtavästäräkki vii-
tenä, iso-/mongoliankirvinen muutti
bunkkerin yli 27.9., turturikyöhky viihtyi
paikallisena 27.10. ja hippiäisuunilintu
11.11.

Vuoden aikana järjestettiin 52 opastettua linturetkeä ja yleisökierrosta, joille osallistui yhteensä yli 500 henkilöä.

Rengastukset

Asemalla oli kevätkaudella rengastaja 45
päivänä ja syyskaudelle järjestettiin
lähes yhtenäinen rengastus 24.7.–12.11.
Rengastajien rooli on tärkeä myös
havaintoaineiston keräämisessä, esimer-
kiksi varpuslintujen päivittäisten luku-
määrien seuraamisessa. Lintuja rengas-
tettiin yhteensä 16 133 yksilöä ja 93 eri
lajia. Eniten rengastettiin kuusitiaisista (8
901), hippiäisiä (2 079) ja sinitiaisia (1
335). Mainittavia rengastusmääriä kertyi
myös urpiaisesta (567), varpushaukasta
(134), käpytikasta (63), pähkinänakke-

lista (18), pähkinähakista (16), jänkäkur-
pasta (9) ja harmaapäätikasta (8). Har-
valukuisista lajeista renkaan saivat val-
koselkätikka (3), tulipäähippiäinen (2),
kirjokerttu (2), hiiripöllö (2), korppi (1),
laulujoutsen (1), merikotka (1), kangas-
kiuru (1) ja pikkukulatarinta (1).

TAPAHTUMAT JA RETKET

Opastetut linturetket ja yleisökierrokset
ovat vakiintuneet osaksi Haliaksen vuo-
denkiertoa. Opastusten tavoitteena on
pysyvän lintumatkailutoiminnan luomi-
nen, Haliaksen toiminnasta kertominen
entistä suuremmalle yleisölle ja aseman
talouden tukeminen.

Vuoden 2023 aikana järjestettiin 52
opastettua linturetkeä ja yleisökierrosta,
joille osallistui yhteensä 537 henkilöä.
Yleisimmät opastukset olivat opastetut
yleisökierrokset aseman alueella (10) ja
Aamupäivä lintuasemalla -retkiopastuk-
set (10). Vuoden aikana järjestettiin
myös rengastusesittelyjä, kaksi eri retki-
sarjaa, neljä nuorisoretkeä, yksi opiskeli-
jaretki, kuusi koululaisretkeä, useita
tilausopastuksia, yksi Tringan retki, Lin-
nut ympäristömuutosten viestintuojina
-hankkeen koulutusretki sekä Luonnon-
tieteellisen keskusmuseon retki.

Tavoitteena on jatkaa retki- ja opas-
tustoimintaa samalla tasolla vuonna
2024. Opastetut yleisökierrokset ovat
mainio tapa tutustua lintuaseman toi-
mintaan paikan päällä ja opastetuilla lin-
turetkillä osallistujat pääsevät seuraa-

maan sekä kevät- että syysmuuton vaihteita. Rengastuksen seuraamiseen on hyvät mahdollisuudet erityisesti elo-, syys- ja lokakuun opastuksilla. Järjestämme tilauksesta opastuksia koululais- ja opiskelijaryhmille, työyhteisöjen virkistyspäivän ryhmille, yhdistyksille ja lintuharrastajaryhmille. Koulu- ja opiskelijaryhmille tutustumiskierroksia tarjotaan maksutta. Lisätietoa aseman www.sivuilta www.halias.fi/opastukset tai sähköpostitse opastukset@halias.fi.

HALIAKSEN VIESTINTÄ

Haliaksen toiminnasta viestitettiin sekä aseman omien että Tringan sosiaalisen median kanavien kautta, Tringan sähköpostilistalla sekä aseman www.sivuilla. Aseman Facebook-sivuilla (www.facebook.com/HangonLintuasema) oli vuoden loppuun mennessä yli 5 000 seuraajaa. Uutinen kevään ensimmäisistä haahkoista tavoitti yli 11 900 käyttäjää, lisäksi uutinen vaaleakiitäjistä tavoitti yli 14 000 käyttäjää. Video lokakuun tunturihaukasta tavoitti yli 60 000 ja video pikkusiepostista jopa 65 000 käyttäjää. Toiminnasta uutisoitiin myös Haliaksen Instagram-tilillä (www.instagram.com/hankobirdobservatory) yli 1 500 seuraajalle. Lintuasema ylläpitää muuttolintuseläin Haahkaa, jota siirretään talven 2023–2024 aikana Lajitietokes-

kuksen alle, jotta havaintoaineisto päivittyy selaimen automaattisesti.

Halias sai vuoden aikana runsaasti medianäkyvyyttä. Kevään kohokohtia olivat insertit Ylen suorassa tv-ohjelmassa Muuttolintujen kevät, sekä Ylen ylläpitämä veikkaus viiden muuttolintun saapumisesta Haliakselle. Aseman pitkäaikaishavainnoija tuotti Yle Luonnon sometileille materiaalia kevään etenemisestä ja Seura julkaisi artikkelin Haliaksen toiminnasta. Syksyn kuusitiaisvaellus saavutti laajasti eri medioita: Tringa julkaisi mediatiedotteen 21.9. ja vaelluksesta uutisoivat ainakin Suomen Luonto, Maaseudun Tulevaisuus, Ilta-Sanomat ja Karjalainen. Linnut-lehdessä julkaistiin artikkeli syksyn kuusitiaisvaelluksesta, ja 1.10. kuvattu video kuusitiaisrynnistyksestä tavoitti kymmeniä tuhansia käyttäjiä Twitterissä ja se näytettiin myös ruotsalaisen tv-kanavan aamulähetyksessä (TV4 Nyhetsmorgon 9.10.). Halias ja kuusitiaisvaellus olivat esillä Minna Pyykön maailma -podcastissa otsikolla Kuusitiaisten ennätysmuuttoa Hangossa.

TUTKIMUS- JA JULKAISUTOIMINTA

Haliaksen havaintoaineiston päiväkohtaiset muutto- ja paikallismäärät ovat saatavilla aseman www.sivuilta csv-tiedostona sekä Lajitietokeskuksessa, joi-

hin aineisto on tallennettu vuoden 2022 loppuun asti. Haliaksen muuttolomakeaineisto on myös tallennettu, aineiston koonti on käynnissä ja aineiston avulla voi tarkastella esimerkiksi sukupuoli- ja ikäjakaumien muutoksia sekä muuton vuorokausirytmää.

Haliaksen aineistosta on tekeillä kaksi pro gradu -opinnäytetyötä. Vuonna 2023 Haliakseen liittyen julkaistiin kolme artikkelia (Aintila 2023a, Aintila 2023b, Aintila 2023c). Haliasaiheisia julkaisuja oli vuoden 2023 loppuun mennessä yhteensä 167 ja aseman julkaisuutteloa ylläpidetään Haliaksen www.sivuilla. Haliaksen toiminnasta esitelmöitiin hankolaisen matkanjärjestäjä SaariTours Oy:n tilaisuudessa, Hangon ympäristöyhdistyksen kevätkokouksessa sekä BirdLife Suomen 50-vuotisjuhlaseminaarissa.

HALIAKSEN TALOUS

Haliaksen taloudenhoitajana toimi Valtteri Lehto. Asemamaksut, joita kertyi yhteensä 3 220 euroa, olivat 35 euroa sekä 10 euroa opiskelijoilta, työttömiltä ja vähävaraisilta. Lisäksi maksulliset opastukset tuottivat 6 210 euroa ja aseman tukiverkosto Haliaksen ystävät 4 357 euroa. Haliaksen ystävät on avoin tukiverkosto kaikille aseman toiminnasta, linnuista ja luonnosta kiinnostu-

Haliaksen havaintoaineistoon kirjataan myös nisäkkäät, matelijat ja sammakkoeläimet.

Saukon *Lutra lutra* näkeminen saa aina hyvälle tuulelle! © **Juho Tirkkonen**

neille. Jäsenet saavat 27 euron vuosittaista maksua vastaan kolme uutiskirjettä, pryrstötiaispinssin sekä opastetun päiväretken asemalle elokuussa. Lisätietoa www.halias.fi/tue/ystavat ja ystavat@halias.fi.

TERVETULOA

Hangon lintuasemalle ovat tervetulleita havainnoijaksi kaikki perusmääritystai-

dot omaavat lintuharrastajat. Varaukset tehdään sähköpostitse (halias@halias.fi) viimeistään kaksi päivää ennen asemalle menoa. Saapumisohteet ja varauskalenteri löytyvät osoitteesta www.halias.fi/retkeily/#havainnoijaksi. Lisäksi Tulliniemessä voi retkeillä Metsähallituksen ylläpitämällä luontopolulla, joka lähtee Vapaasataman portin viereiseltä parkkipaikalta.

Suuret kiitokset kaikille vuoden aikana asemalla työskenneille havainnoijille ja rengastajille, opastetuille retkille osallistuneille, Haliaksen ystäville sekä muille aseman toimintaa tukeville! Rengastustiedot toimitti Ina Tirri ja vuosikertomuksen sisällössä ovat auttaneet Haliastoimikunnan jäsenet.

KIRJALLISUUS:

Aintila, A. 2023: Hangon lintuaseman vuosikertomus 2022. - *Tringa* 50: 53–62

Aintila, A. 2023: Hango – Julkaisussa: Kuntze, K. (toim.): Suomen lintuasemien toiminta vuosina 2020–2022. - *Linnut-vuosikirja 2022*: 44–59.

Aintila, A. 2023: Halias – lintuasema Manner-Suomen eteläisimmässä kärjessä. - *Ukuli* 54(1): 10–13.

Lehikoinen, A., Aintila, A., von Hertzen, J., Karimaa, H., Kivimäki, H., Laitasalo, J., Lampinen, M., Nevanlinna, R., Tirri, I., Soilevaara, K. & Välimäki, K. 2019: Hangon lintuaseman toimintasuunnitelma vuosille 2019–2029. – *Tringa* 46: 43–62